

til Provstens Nærvaarelse og Medvirken, som nærmest bekendt med Skolens Anliggender og Forhold. Udvalget vilde derfor aldeles ikke tage i Betænkning at tilraade, at ogsaa den Blads i Amtsraadet, som hidtil har været forbeholdt den af Regjeringen dertil udnævnte Provst, blev besat ved frit Valg, dersom vi ikke fra flere Sider og af vægtige Grunde fandt os foranledigede til at antage, at den foreskaaende Forandring af Lovgivningen om Almue-Skolevæsenet vil give Amtsraadet en anden Stilling til dette. Under denne Forudsætning have vi derimod ikke for Diebliffet villet foreslaae en Forandring, der rimeligviis snart igjen maatte forandres; og vi have derfor indskrænket os til at andrage paa, at Provsten, hvor det kan lade sig gjøre, vælges af de øvrige Amtsraads-Medlemmer.

Endnu har det i Udvalget været under Overveielse, hvorvidt ogsaa Amtmandens af Valg uafhængige Stilling, som Medlem af og Formand for Amtsraadet, burde ophøre. Udvalget har imidlertid antaget, at en saadan Forandring ikke vil kunne tænkes foretagen uden i Forbindelse med gennemgribende Forandringer i Henseende til Amtsraadets Indretning og Virksomhed i det Hele, en Sag, der for Liden ikke foreligger, og hvorom det ikke synes rigtigt, her, ligesom ved en Side og leilighedsviis, at fremkomme med noget Forslag. Vi skulle derfor i den Anledning endnu blot pege hen til, at, dersom Amtmandens hidtilværende Stilling i Amtsraadet skulde ophøre, der da formeentligen vilde udtræves en Række af vigtige Bestemmelser, igjennem hvilke han, istedetfor at være sammes ledende Medlem, kunde træde i Forhold til det som udøvende det fra Statens Side fornødne Tilsyn. Men hvor betydelige og tildeels besværlige Forandringer i alt det Enkelte en saadan Omordning af Forholdet vilde nødvendiggjøre, det behøver neppe at paavises.

Den i Udkastet foreslaaede Forbindelse af en almindeligere Valgret for Fleertallet af Communernes Medlemmer med en særegen Valgret for den Deel af disse, der yder det største Bidrag til samme, maa formeentligen ansees for nødvendig, naar man ikke har troet at kunne foreslaae Anvendelsen af en Valg-

barheds-Census. Hele Udvalget erkjender imidlertid det Betænkkelige i en saadan Inddeling, naar den derhos, som Tilfældet vilde blive ifølge Udkastet, skulde medføre en stadig tilbagevendende Nødvendighed af, at en stor Deel af Communens Vælgere i det ene Diebliff skulde deeltage i et Valg, for derefter i det næste Diebliff at udsøndres og vige Pladsen for en engere Kreds af fortrinligen berettigede Vælgere. Og adskillige af Udvalgets Medlemmer have derfor kun seet sig istand til at gaae ind paa Tanken om Communalbestyrelsernes Sammensætning af tvende, ved den omtalte dobbelte Valgret fremkommende, Afdelinger, efterat man var bleven opmærksom paa, at det ikke vilde have nogen Banfælighed at bestemme, at ved Communalbestyrelsernes regelmæssige Fornyelse hvergang ifkun den ene af de nævnte Afdelinger skulde fornyes, og altsaa i Reglen ifkun den ene Art af Valgret komme til Anvendelse. At den almindeligere Valgret til de overordnede Communalbestyrelser udøves indirecte og igjennem Valgmænd, har man, navnlig med Hensyn til Valgfredsens Omfang, anseet for nødvendigt.

Om de øvrige Bestemmelser for Valgret og Valgbarhed har Udvalget endnu følgende at bemærke. Det har været under Overveielse imellem os, hvorvidt de i Udkastet foreslaaede Bestemmelser i Henseende til en vis Census som Betingelse for den mere almindelige Deeltagelse i Valget af Sogneforstandere kunne ansees for hensigtsmæssige, og Udvalget har i den Anledning ogsaa beskæftiget sig med det dobbelte Spørgsmaal, om det ikke skulde være rettere, for at opnaae den Betyggelse for Communens Interesser, som derved er tilsigtet, at foreslaae en Valgbarheds-Census, samt om det ikke skulde lade sig gjøre at indrømme Enhver, der yder et nok saa ringe directe Bidrag til Communen, Deel i den almindeligere Valgret. Udvalget har imidlertid ikke kunnet skjønne rettere, end at Bestemmelsen af en Valgbarheds-Census, der formeentligen, naar den skulde have nogen Betydning, maatte blive temmelig høi, og derved atter af flere Aarsager mindre hensigtsmæssig, endda neppe vilde virke saa betryggende, som det turde være at vente af en sammenligningsviis saare lav Valgrets-